

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **E. P.**, narozena X
bytem X

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 6. 2024, č. j. X, o invalidním důchodu,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 14. 6. 2024, č. j. X, kterým byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 1. 2024, č. j. X. Uvedeným rozhodnutím ze dne 11. 1. 2024 zamítla žalovaná žalobkyni žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Most ze dne 12. 10. 2023 není žalobkyně invalidní, neboť pokles její pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činil 20 %.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Žaloba

2. V žalobě uvedla, že nesouhlasí s rozhodnutím žalované, protože praktická lékařka žalobkyně i její i odborní lékaři se shodli na tom, že je žalobkyně invalidní. Žalobkyně uvedla, že jí zdravotní potíže brání v uplatnění v jakékoli pracovní pozici, do roku 2021 pracovala brigádně na dohodu o pracovní činnosti, ale zaměstnavatel jí vyplácel málo peněz, neplatil za ni odvody a její práci nedocenil a ona kvůli fóbii z dopravních prostředků nemohla jinou práci nalézt. Uvedla, že nesouhlasí se snížením její pracovní schopnosti jen o 30 %.

Vyjádření k žalobě

3. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě zrekapitulovala dosavadní průběh správního řízení a právní předpoklady pro uznání pojištěnce invalidním a uvedla, že z žaloby jednoznačně vyplývá, že žalobkyně nesouhlasí s rozhodnutím o snížení její pracovní schopnosti pouze o 30 % a s medicínským posouzením jejího zdravotního stavu posudkovými lékaři. K tomu žalovaná uvedla, že přezkum posouzení zdravotního stavu žalobkyně ponechává na soudem vyžádaném odborném názoru posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí.

Replika žalobkyně

4. Žalobkyně se k vyjádření žalované k žalobě a k posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 27. 1. 2025 vyjádřila dne 26. 2. 2025 tak, že nesouhlasí se závěry, že její somatický stav byl léčbou zcela kompenzovaný bez významného funkčního dopadu na pracovní začlenění žalobkyně. Již při hospitalizaci v roce 1987 MUDr. S. jasně řekla, že její situace je doživotní a neměnná. Nesouhlasí s tím, že nebyla naplněna kritéria pro invaliditu prvního stupně a s tím, že žalobkyně ve stavu plánované operace může vykonávat pomocné dělnické práce. Dále namítla, že v posudku posudkové komise není zmíněná její urologická dokumentace, silná inkontinence, velmi silné fobické stavy. Dále žalobkyně uvedla, že má plánovanou operaci žlučníku a nesouhlasí s tvrzením, že nedochází do žádné psychiatrické ambulance, protože psychiatrickou péči má zajištěnou u MUDr. N. v Litvínově, kam je objednaná na 22. 4. 2025. Dále uvedla, že od roku 2021 zhubla jen 10 kg a že neakceptuje tvrzení posudkové komise, že práce knihkupkyně je dělnickou profesí. Práci se nevyhýbá, ale trvá na tom, že pro mnoho let trvající psychické utrpení naplňuje podmínky invalidity prvního stupně. Dále poukázala na lékařské zprávy MUDr. H. ze dne 9. 11. 2023, MUDr. T. N. ze dne 17. 5. 2023 a MUDr. E. P. z roku 2023, ale nic konkrétního k nim neuvedla. K nálezů z laboratoře ze dne 12. 12. 2024 a k sonografickému vyšetření břicha ze dne 20. 2. 2025 uvedla, že jsou špatné. Dále uvedla, že v říjnu 1992 jako samoživitelka přišla o práci, její děti byly umístěny do dětského domova, a tak žalobkyni nebyla do odpracovaných let do důchodu započítána péče o děti. Dále namítala, že v posudku posudkové komise je uvedeno, že žalobkyni je 67 let, ale ona bude mít 67. narozeniny až 1. 3. (2025).

Ústní jednání

5. Žalobkyně se k jednání soudu nařízenému na den 5. 8. 2025 bez omluvy nedostavila, soud tak jednal a ve věci rozhodl v její nepřítomnosti.
6. Pověřená pracovnice žalované při jednání soudu dne 5. 8. 2025 odkázala na písemné vyjádření k žalobě a s odkazem na posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí navrhla, aby soud žalobu zamítnul.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

7. Soud ve věci provedl dokazování protokolem o jednání Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 27. 1. 2025 a posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 27. 1. 2025.

Posouzení věci soudem

8. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
9. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování zdravotním posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 27. 1. 2025, který nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku posudkového lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu, MUDr. V. C., pověřeného vypracováním posudku pro Českou správu sociálního zabezpečení, který při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti dne 10. 5. 2024 posoudil zdravotní stav žalobkyně a dospěl k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 5b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 %, která se ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky o posuzování invalidity, nemění. Tyto závěry jsou zcela totožné se závěry posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Most, MUDr. J. F. CSc., který dne 12. 10. 2023 dospěl k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V. položce 5b vyhlášky o posuzování invalidity a stanovila míru poklesu pracovní schopnosti rovněž tak na 20 %, která se ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky o posuzování invalidity nemění.
11. Podle ustanovení § 39 odst. 1 až 5 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
12. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost

v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

13. Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,
 - a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
 - b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
 - c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
 - d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
 - e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
 - f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
14. Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.
15. Způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle § 39 odst. 4 písm. e) zákona o důchodovém pojištění, pak stanovuje prováděcí předpis, konkrétně vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.
16. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je existence invalidity pojištěnce, která dosahuje alespoň zákonem stanovené hranice (srov. § 38 a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Bylo proto třeba zjistit, zda žalobkyně splňovala ke dni 11. 6. 2024, tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity alespoň I. stupně, tj. zda nastal pokles její pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
17. Soud se nespokojil se závěry posudku ze dne 10. 5. 2024, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích ustanovení § 52 odst. 1 v návaznosti na ustanovení § 77 s. ř. s. odborný posudek od posudkové komise, která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobkyně, dále také posoudila pokles její pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobkyně.
18. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 27. 1. 2025. Žalobkyně jednání komise nebyla přítomna, k jednání posudkové komise byla pozvána, ale omluvila se a souhlasila s jednáním v její nepřítomnosti. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc, tj. ze spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Most, dále ze spisové dokumentace námitkového řízení ČSSZ a zdravotní dokumentace praktické lékařky MUDr. B. L., pak komise dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně ke dni 14. 6. 2024 byl 20 %, tento byl podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity, zvýšen o dalších 10 % na celkových 30 %, což neodpovídá ani invaliditě I. stupně.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

19. Komise konstatovala, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položka 5, písm. b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a to lehké postižení, narušení sociálních kontaktů a vazeb, některé denní aktivity vykonávány s obtížemi. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti dle tohoto zařazení je 20 %, přičemž procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity zvyšuje o dalších 10 % na celkových 30 %.
20. Závěrem komise uvedla, že žalobkyně byla nadále schopná vykonávat pomocné dělnické práce.
21. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že posudková komise jednala v řádném složení, že její posudek, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobkyně z vlastní vůle nebyla přítomna při jednání komise.
22. Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom dospěli k závěru, že žalobkyně dosahuje míry poklesu pracovní schopnosti o 30 %, takže z této skutečnosti je patrné, že žalobkyně nesplnila podmínku invalidity ani I. stupně dle zákona o důchodovém pojištění, a to minimálně 35% míru poklesu pracovní schopnosti.
23. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise a za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek posudkové komise či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobkyně. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznesly ani žalovaná ani samotná žalobkyně poté, co byly seznámeny s posudkovým závěrem. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003 č. j. 2 Ads 9/2003-50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003 č. j. 5 Ads 22/2003-48 či ze dne 12. 3. 2009 č. j. 3 Ads 143/2008-92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).
24. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
25. Současně soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.
26. Pro úplnost soud směrem k žalobkyni poznamenává, že důvodem pro přiznání nároku na invalidní důchod, nemůže být jen subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho neschopnosti k výkonu většiny zaměstnání pro špatný zdravotní stav. Přiznání dávky musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem, posuzovaným příslušnou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Dále by měla žalobkyně vzít v potaz fakt, že v souzené věci je možné vycházet, a to s poukazem na ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., toliko ze zdravotního stavu, jaký měla v době rozhodování žalované, tj. ke dni 14. 6. 2024. Případné zhoršení stávajících zdravotních obtíží, popř. vznik nových zdravotních obtíží po tomto

datu nemůže být v tomto řízení v zásadě nikterak zohledněno. Ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., které je pro správní soudy závazné, totiž výslovně stanovuje, že při přezkoumávání rozhodnutí správního orgánu vychází správní soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Žalobkyně tak má možnost případně poukazovat na své zhoršující se zdravotní obtíže, popř. nově vzniklé zdravotní obtíže, které nastaly po datu vydání rozhodnutí žalované v případném novém řízení o přiznání invalidního důchodu, které může žalobkyně iniciovat.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 5. srpna 2025

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce